

ERZİNCAN VALİ RECEP YAZICIOĞLU İLKOKULU REHBER BÜLTENİ

BÜLTEN TARİHİ:	EYLÜL 2021	<i>Erzincan Vali Recep Yazicioğlu İlkokulu Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi Tarafından Hazırlanmaktadır. Alıntı ve Özgün yazılardan oluşmaktadır.</i>
BÜLTEN KONUSU:	OKULA GELMEK İSTEMEYEN ÇOCUKLAR	
BÜLTEN TÜRÜ:	EBEVEYN REHBERLERİ	

Eyvah Çocuğum Okula Gitmek İstemiyor!

OKUL KORKUSU—OKUL FOBİSİ

Okula Bırakırken Ağlayan Çocuklar, Sürekli Ağlayan Çocuklar, Aile Tipleri ve Yaklaşım Önerileri.

OKUL KORKUSU—OKUL FOBİSİ

Okula Bırakırken Ağlayan Çocuklar, Sürekli Ağlayan Çocuklar, Aile Tipleri ve Yaklaşım Önerileri.

Eyvah Çocuğum Okula Gitmek İstemiyor!

Okula gitmede isteksizlik veya daha sonraki zamanlarda korkuya dönüşme durumu hem kız hem de erkek çocuklarında görülebilmektedir. Bu sebeptir ki, anne baba ve öğretmenlerin kız ve erkek çocuklarının yaşa bağlı özellikleri hakkında bilgi sahibi olmaları gereklidir.

Okula gitmek birçok çocuk için eğlence kaynağı iken, kimi zaman kimi çocuklar içinse istenmeyen ve hoşnutsuzluk yaratan bir durum haline alabilmekte. Okula gitmede isteksizlik birçok çocuğun eğitim yaşantısı içinde yaşadığı olağan bir durumdur. Dikkat edilmesi gereken bu isteksizliğin ne kadar sürdüğü, çocuğun ne gibi tepkiler verdiğidir. Yani eğer okula gitmede isteksizlik hali, çocuğun uzun süreli devamsızlığı veya okula gitmekten kaygı duyma ve hatta gitmeyi reddetme davranışı ile birlikte görülen fizyolojik belirtiler (Mide bulantısı, başkarın ağrısı, vb.) haline almaya başlamış ise o zaman isteksizlik olarak değil, okul fobisi olarak adlandırılacak bir durumdan söz edebiliriz.

Okula gitmek istememe davranışının görülmeye başlandığı anı, anne baba ve öğretmenlerin erken zamanda fark etmeleri, bu isteksizliğin derecesinin ilerlememesi adına çok önemlidir. Aile ve öğretmenin psiko-sosyal

Ψ *Okul korkusunun temelinde **çocuğun ane babaya** (çoğunlukla da anneye) **aşırı bağımlı olması** ve anne babadan ayrılma korkusu yatar.*

desteği gereklidir, ancak unutulmamalıdır ki bu korku ve kaygının altında birçok farklı neden bulunabilir. Okul korkusu anaokuluna ilk başlayan ya da okul değiştiren çocuklarda görülebildiği gibi yeni kardeş doğumu, ani bir travma gibi nedenlerle okula problemsiz olarak başlamış ve devam etmekte olan çocuklarda da görülebilmektedir.

Okul korkusunun olası nedenleri

- ◆ Okul korkusunun temelinde **çocuğun ane babaya** (çoğunlukla da anneye) **aşırı bağımlı olması** ve anne babadan ayrılma korkusu yatar.
- ◆ Çocuk anne babası olmadığına kendisine veya anne babasına **bir şey olacağından korkuyor** olabilir.
- ◆ **Yeni bir kardeşin doğumu**yla kardeş kıskançlığının ortaya çıktığı durumlarda görülebilir.
- ◆ **Sorumluluk almaktan** korkuyor olabilir.
- ◆ **Anne babanın** çocuğun okula başlamasıyla geliştirdikleri **endişe ve kaygıları çocuğa yansıtmaları** sonucu çocukta okul korkusu yaşanmaya başlayabilir.
- ◆ **Annenin de çocuğa bağımlı olması** okul korkusunu tetikleyebilir.
- ◆ **Çocuğun geç saatlere kadar ayakta kalması** gitmek istememesine neden olabilir.

OKUL KORKUSU—OKUL FOBİSİ

Okula Bırakırken Ağlayan Çocuklar, Sürekli Ağlayan Çocuklar, Aile Tipleri ve Yaklaşım Önerileri.

- ◆ Performans kaygısı yaşayan çocuklar **başarısız olma endişesiyle** okula gitmek istemeyebilirler.
- ◆ Öğretmenin ilgi ve sevgisi diğer çocuklara da yöneleceğinden **çocuk kendisine gösterilen ilgi ve sevgiden tatmin olmayabilir.**
- ◆ **Ev ortamı çok kuralsız ve patronun çocuk olduğu aile yapılarında, çocuklar bir düzen bütünü olan eğitim kurumlarına uyumda akranlarına kıyasla güçlük çekmekte ve okula gitmeyi istemeyebilmektedirler. Bu çocuklar kurallı ortama aşına olmadıklarından da endişe duyabilmektedirler.**

Yani 'okul korkusu' olarak tanımladığımız ya da okula gitmek istemeyen çocuk olarak etiketleme yapılan durumlarda aslında düşünülmesi gereken bu davranışın altında yatan nedenlerdir. Büyük bir ihtimalle çocuğun yaşadığı olumsuz deneyimler (Okul içi ya da ev ortamında), okula gitmek istememe davranışı olarak gözler

önüne serilmektedir.

- ◆ Öğretmenler ve anne babaların yapmaları gereken öncelikle çocuğu anlamaya çalışmak ve kendi davranışlarını gözden geçirmektir.
- ◆ Eğer ki gitmek istememe davranışı göstermekte olan çocuk aynı zamanda fiziksel rahatsızlıklarından şikayetçi ise doktor muayenesi şarttır.
- ◆ Fiziksel bir rahatsızlığı olmadığı anlaşılan çocuklarda psiko-sosyal destek anne baba, uzman ve öğretmen üçgeni işbirliğince sağlanmalıdır.

Çocuğu okula gitmek istemeyen ane babalara bazı öneriler

- ◆ **Bu süreçte ailelerin dikkat etmesi gerek en kritik nokta çocuğun okula gitmeyi evde kaldığında evdeki ortamın cazip kılınmaması gerektiğidir.**
- Örneğin evde kaldığı bir günü evde annesi ile televizyon seyrederek geçirmek veya hep beraber bir tatil günümüştüncesine eğlenceli oyun ve etkinlikler gerçekleştirmek **bu davranışı ödüllendirmek ve tekrar edilmesine zemin hazırlamaktadır.**

- ◆ **Okula karşı direncin belirtilerini tanıyarak,** sorun daha da kemikleşmeden önlem alın.
- ◆ **Çocuğunuzla sık sık konuşarak okula gitmek ile ilgili hem olumlu hem de olumsuz duygu ve düşüncelerini dile getirmesine yardımcı olun.** Anne babalar bazen olumsuz duygu ve düşüncelerin konuşulduğu zaman daha da artacağını düşünerek konuşmaktan kaçınmaya çalışırlar. Fakat çocukların davranışlarında meydana

Ψ ***Ev ortamı çok kuralsız ve patronun çocuk olduğu aile yapılarında, çocuklar bir düzen bütünü olan eğitim kurumlarına uyumda akranlarına kıyasla güçlük çekmekte ve okula gitmeyi istemeyebilmektedirler.***

OKUL KORKUSU—OKUL FOBİSİ

Okula Bırakırken Ağlayan Çocuklar, Sürekli Ağlayan Çocuklar, Aile Tipleri ve Yaklaşım Önerileri.

gelen değişikliklerin her biri yardım çağrısıdır ve YARDIM ÇAĞRILARI duyulmalıdır. Duyulmaması sorunun daha da alevlenmesine yol açacağı gibi, ayrıca duygusal gelişimini de olumsuz etkiler.

Konuşmanın yanı sıra oyun, dans, resim, müzik gibi etkinlikler de çocukların duygularını dışa vurmasına yardımcı olurlar.

- ◆ **Çocuğun okul ile ilgili duygu ve düşünceleri karşısında yargılayıcı, küçümseyici, alaycı, suçlayıcı olmayın.**
- ◆ **Çocuğu okula göndermekten hemen vazgeçmeyin.**

“Evet korkuyorsun, bizden ayrıldığın için üzülüyorsun ve bu yüzden okula gitmek istemiyorsun. Ben de seni özlüyorum, fakat tıpkı senin yaşındayken benim ve şimdi senin yaşında olan diğer arkadaşların gibi sen de okula gitmek zorundasın. Hem ben senin okulda neler yaptığını çok merak ediyorum. Böylece akşam konuşacağımız birçok şey oluyor.” diyebilirsiniz.

- ◆ Akşam eve geldiğinde okul ile ilgili konuşmak istemeyen çocuklar ile de hemen başka keyifli konular hakkında sohbete başlamalısınız.
- ◆ Bu konuda anne-babanın yanı sıra çocuğa yakın olan tüm yetişkinlerin tutarlı davranmasının gerekliliğinin önemi göz ardı edilmemelidir.
- ◆ **Çocuğun okula ilişkin en küçük bir olumsuz tepkisinde hemen geri adım atarak sadece bir günlüğüne bile olsa okula göndermemek, daha sonraki günlerde çocuğun olumsuz davranışlarını daha da pekiştirecektir.**
- ◆ Aile içinde yaşanan sorunlara çözüm aranmalıdır.
- ◆ **Okul veya öğretmenin hakkında olumsuz düşünceleriniz olsa dahi bunlar çocukların**

Ψ **Okul veya öğretmenin hakkında olumsuz düşünceleriniz olsa dahi bunlar çocukların duyabileceği yer ve zamanlarda dile getirilmemelidir.**

duyabileceği yer ve zamanlarda dile getirilmemelidir.

Çocuğun güveninin sarsıldığı ve gözünde otoritesinin zayıfladığı öğretmen ve okulun hangi okul ve hangi öğretmen olduğu çocuğun zihninde fark teşkil etmez.

Ortadan kalkmasına neden olunan güven ve saygı duyguları çocuğun zihninde tüm okullar ve öğretmenlere yöneliktir.

Yetişkinler sorunları kendi aralarında çözmeli, çocuklara durum uygun bir neden gösterilerek sunulmalıdır.

- ◆ Okula gitmediğinde çocuğunuzu **cezalandırmak yerine** gittiği günlerde **övmeyi** unutmayın.
- ◆ **Çocuğunuzu okul hayatına hazırlayın.** Ona, okula giden mutlu bir çocuğun hikâyelerini anlatın.
- ◆ **Çocuğunuzun öz güvenini destekleyen bir yaklaşım izleyin.** Onun yapabildiklerini öne çıkarın ve sevginizi ifade edin.
- ◆ Ailenizde **huzurlu bir aile iklimi** oluşturun.
- ◆ Olumlu ana baba tutumları konusunda bilinçlenmeniz en önemli desteğinizdir. **Bu tür sorunların altında genellikle yanlış ana-baba tutumları yatmaktadır.**

OKUL KORKUSU—OKUL FOBİSİ

Okula Bırakırken Ağlayan Çocuklar, Sürekli Ağlayan Çocuklar, Aile Tipleri ve Yaklaşım Önerileri.

- ◆ **Aşırı koruyucu ebeveyn** tutumlarıyla çocuğa yaklaşmak onun özgüvenini zayıflatacak, zarar görme korkusu yaşamasına ve okula uyumunun zorlanmasına neden olacaktır.
- ◆ **Okula gitmek istemeyen çocuğunuzu cezalandırmayın, korkutmayın.** Ceza güdümlü ve korku disiplini kullanarak verilen eğitim çocuğun kişilik gelişimine zarar verecektir.
- ◆ **Kendi okul hayatınızdan bahsedin ve okul için birlikte alışverişe çıkın.** Okulun ne demek olduğunu, kendisine neler kazandıracığını, onun dili ile abartarak, gerekirse ballandıra ballandıra anlatın.
- ◆ **Çocuğunuzun kaygılarını dinleyin ve kabul edin.** Onu anladığının mesajlarını verin. Yeni bir şey yaşamaya kalkmak, yeni bir ortama girmek ve ailelerden ayrılmak gerçekten zordur. Buna inanın ve inandığınızı ona hissettirin.
- ◆ **Kararlı davranın. Onun okulda kalmasını sağlayın.** Ağlamasından ve kontrolsüz tepki vermesinden korkarak hemen eve getirmeyin. Eve götürdüğünüz takdirde okula alışması zorlaşacaktır. İlk gün sizde onunla sınıfa girin ve öğretmenle birlikte bazı etkinliklere beraber katılın. Daha sonra belirli periyotlarla okulda zaman geçirmeyi azaltın. Sınıftan çıktığınızda sınıf kapısında bekleyin. Dediğiniz yerde mutlaka onu bekliyor olun. Daha sonra okul lobisinde oturarak bekleyin ve

bekleme sürenizi azaltın. Diğer gün sabah getirip okul çıkışı alacağınızı ifade edin ve mutlaka verdiğiniz sözü tutun. Ondand habersiz okuldan gitmeyin.

- ◆ **Okuldan çıktığınızda sohbet edin ve eğlendirici bazı etkinlikler yapın.** Unutmayın bir çocuk okuldan ne kadar uzak kalırsa o kadar alışmakta zorluk çekecektir.
- ◆ **Okul konusunda ona bilgi verin ve kafasındaki tüm soru işaretlerinin kaybolmasına yardımcı olun.** Okulda bir günün nasıl geçtiğini anlatın. Onunla okulunu gezmeye çıkın.
- ◆ **Sabah olduğunda okula eğlenceli bir şekilde gitmesi için uğraşın. Uykusunu tam almasına, kahvaltı yapmasına özen gösterin.** Onu sürprizlerle, öperek uyandırın ve neşeli bir şekilde, cesaretlendirerek okula gönderin. Onu düşüneceğinizi, almak için geleceğinizi anlatın ve kendi gününüzün nasıl geçeceği ile ilgili bilgilendirin.
- ◆ Çocuğunuza **“Bir arada olmasak ta biz birbirimizi seviyoruz. Anne babaların kalpleri çocukların kalplerine bağlıdır”** gerçeğini sıkça anlatın.
- ◆ **İlk haftalarda çocuğunuzun huzursuz ve yorgun olmasını normal karşılayın.** Ayrıca verdiği tepkilerin giderek kontrolsüzleşmesi ilk günlerde normaldir, endişelenmeyin. Bu durum daha sonraları değişecektir.
- ◆ **Çocuğunuzun okula uyum sürecini yaşadığı ilk bir ay akşam ev ve aile gezmeleri yerine evinizde durarak çocuğunuzun aile ve okul düzenine alışmasına yardımcı olun.**
- ◆ **Pazar günü gecelerinde çocuğunuzun okula zihinsel ve bedensel olarak hazırlayın.** Haftalık temizliğin yapılması kıyafetlerin hazırlanması vs

Ψ **Çocuğunuzun okula uyum sürecini yaşadığı ilk bir ay akşam ev ve aile gezmeleri yerine evinizde durarak çocuğunuzun aile ve okul düzenine alışmasına yardımcı olun.**

OKUL KORKUSU—OKUL FOBİSİ

Okula Bırakırken Ağlayan Çocuklar, Sürekli Ağlayan Çocuklar, Aile Tipleri ve Yaklaşım Önerileri.

gerekli ayrıntıları kontrol edin.

- ◆ Pazartesi sabahları çocuklarınızı okula gönderirken gergin ve sinirli olmadan rahat ve huzurlu davranmaya özen gösterin. **Unutmayın olumsuz duygular bulaşıcıdır.**
- ◆ **Sabahları çocuklarınızı sevgiyle uyandırın ve okula sevgiyle uğurlayın.** Bu onun kendini girdiği ortamlarda güvende hissetmesini sağlayacaktır.
- ◆ Çocuğunuzu uğurlarken **güle güle yerine akşama görüşürüz** cümlesini kullanın.
- ◆ **Kendi aranızda bir “hoşça kal töreni”** geliştirin sabah bunu yaparak veda törenini uzatmadan çabucak okuldan ayrılın.
- ◆ **Çocuklarınıza okul dışında da arkadaşlarıyla birlikte olacağı ortamlar sağlayın.**
- ◆ **Okul ve çocuğunuzun öğretmenleri hakkındaki olumsuz duygu ve düşüncelerinizi çocuğunuzun yanında konuşmayın.** Çocuğunuz sizin okula ve öğretmenlerine güvendiğinize tanık ol-

malıdır.

- ◆ **Çocuğunuzla okul dönüşü sohbet edin.** Öğrendikleri oyunları birlikte oynayarak birlikte şarkı söyleyin eğlenin.
- ◆ **Çocuğunuzu dinleyin.**
- ◆ **Çocuğunuzun okula gitmek istememe sorununu asla ailenizin tek problemi haline dönüştürerek gündemde tutmayın.**
- ◆ **Çocuğunuzun hastalık vb nedenlerle okula gitmediği günleri evde eğlenceli kutlamaya dönüştürmeyin.**

Ψ

Çocuğunuzun hastalık vb nedenlerle okula gitmediği günleri evde eğlenceli kutlamaya dönüştürmeyin.

SEÇME MAKALELER:

Hangi çocuklar ağlayarak iletişim kurar?

Özgür BOLAT

ÇEVREMDE sıkça ağlayan çocuk görüyorum. Acaba toplumumuzda çocuklar neden çok ağlıyor? Ağlama ne işe yarıyor?

İLETİŞİM ŞEKLİ

Bebekler konuşamadıkları için, iki şekilde iletişim kuruyor.

Birincisi ağlama,
ikincisi el-kol hareketleri.

Farklı ağlama şekilleriyle, farklı mesajlar veriyor. Aile kısa zamanda bu mesajları okumayı öğreniyor ve iletişim kuruluyor. İlk zamanlarda bebek ağlayınca gözyaşı da oluşmuyor çünkü üzüntüye bağlı ağlama gelişmemiş oluyor. Çünkü aidiyet kavramı daha henüz oluşmuyor.

KONUŞMA VE AĞLAMA

Çocuk konuşmaya başlayınca ağlamayla

'iletişim kurma' bitiyor veya azalıyor.

Çünkü çocuk, daha etkili olan konuşmayı seçiyor. Ama maalesef bazı ailelerde bebek konuşmaya başlasa da ağlama bitmiyor. Acaba neden?

Bazı ailelerde çocuk konuşarak kendini ve duygularını ifade edince, kendini dinletemiyor veya aile duygularını kabul etmiyor. Çocuk da konuştuğu zaman, ailesinin onu anlamadığını tam tersi yargıladığını ve reddettiğini düşünüyor.

Bu durumda ne yapıyor? Bebeklikte kullandığı ve çok işe yarayan 'ağlama' yöntemine geri dönüyor.

Çünkü bebekken ağladığı hemen hemen her durumda, aile onu anlamaya çalışmıştı ve istediğini yapmıştı.

Kısacası, konuşunca anlaşılmadığını düşünen veya duyguları reddedilen çocuk-

Ψ **Konuşunca anlaşılmadığını düşünen veya duyguları reddedilen çocuklar, konuşma yerine ağlamayı kullanıyor.**

SEÇME MAKALELER:

Hangi çocuklar ağlayarak iletişim kurar?

lar, konuşma yerine ağlamayı kullanıyor. (Aynı zamanda şiddet de artıyor. O başka yazının konusu.)

Tabii ki aile çocuğu reddetmese de çocuğun sözlü ifade becerisi gelişmemişse çocuk hâlâ ağlamayı kullanabiliyor.

AĞLAMA VE AİLE TÜRLERİ

Ama çocuğun ağlamayı kullanmasının tek sebebi bu değil. Bir sebep daha var.

Dört çeşit aile türü var. Bunlardan biri de esnek aile.

Esnek aileler evde bir düzen sağlamıyor. Yani, kurallar, rutinler veya tutarlı davranışlarla çocuğun sınırını çizmiyor.

Ψ **Evde kurallar net olur ve çocuk kuralın değişmeyeceğini bilirse, o zaman ağlayarak istediğini yapmaya çalışmayacaktır.**

Sınırlar belli olmayınca çocuk her istediğini yaptıracağını düşünüyor.

Örneğin, ailenin oyuncak alma kuralı yoksa çocuk her istediğinde oyuncak alabileceğini düşünüyor.

Evde oyuncak kuralı yoksa, anne-baba bazen oyuncak alıyor, bazen almıyorsa çocuk yeteri kadar ağlayarak oyuncakı aldırabileceğini düşünüyor. Doğal olarak da ağlayarak ortalığı yıkıyor.

Ama kural net olsaydı ve çocuk kuralın değişmeyeceğini bilseydi, o zaman ağlamazdı. (Kural çocuk açısından mantıksızsa çocuk yine de ağlayabilir. Kuralların değer odaklı ve mantıklı olması çok önemli.)

Dışarıda ağlayarak ortalığı yıkan bir çocuk görürseniz, o çocuğun esnek bir ailede büyümüş olma ihtimali çok yüksektir.

Çocuk esnek ailede büyüse de aslında ağlamak zorunda değil. Oyuncakı çok istiyorsa annesini konuşarak ikna edebi-

SEÇME MAKALELER:

Hangi çocuklar ağlayarak iletişim kurar?

lir.

Neden ağlamayı seçiyor?

AĞLAMA VE BEYİN

Bebek, anneye bağımlı olduğu için ihtiyaç duyduğu her anda anneye (veya ona bakana) ulaşması çok önemli. Bunun için de evrimsel olarak, anne beyni ağlama sesine karşı inanılmaz bir hassasiyet geliştiriyor. Bu hassasiyet olmasaydı bebek için büyük bir risk ortaya çıkardı.

Araştırmalar gösteriyor ki normal konuşma sesleri (korku içermiyorsa) beynin temel olarak korteks kısmını, ama çocuk ağlaması beynin çok daha geniş bir bölgesini etkin hale getiriyor. Hatta çocuk ağlayınca beynin korkuyu yöneten

'amygdala' kısmı da aktive oluyor. Bu korku da anneyi paralize etmesin diye beyin 'oksitosin' salgılıyor. Yani çocuk ağlayınca beyin ilk önce duygusal tepki oluşturuyor (amygdala aktivasyonu) ve sonra da anne sakince çocuğuyla ilgilenebilsin diye gerekli aracı (oksitosin) sunuyor. Mükemmel bir mekanizma.

(Bu arada enteresan şekilde bebek ağlayınca babanın testosteron oranı düşüyor.)

Yani bebeğin ağlaması, hem annenin hem de babanın beyin sistemini değiştiriyor. Sözlü iletişim beyinde aynı etkiyi yaratmıyor. Çocuk bunu keşfettiği için ailesine bir şey yaptırtmak istediğinde sözlü iletişimden ziyade ağlamayı seçiyor. Çok mantıklı.

- Ψ Bebeğin ağlaması, hem annenin hem de babanın beyin sistemini değiştiriyor.
- Ψ Sözlü iletişim beyinde aynı etkiyi yaratmıyor.
- Ψ Çocuk bunu keşfettiği için ailesine bir şey yaptırtmak istediğinde sözlü iletişimden ziyade ağlamayı seçiyor.

Kısacası, esnek aile, çocuğun talep kâr olmasının önünü açıyor, ağlama da talebin kabul edilme ihtimalini arttırıyor. Evde kurallar net olursa, tutarlılık ve düzen sağlanırsa ve çocuğun da sözlü iletişim becerisi geliştirilirse ağlama bitecektir

SEÇME MAKALELER:

Hangi çocuklar ağlayarak iletişim kurar?

(üzüntü odaklı hariç) veya büyük oranda azalacaktır.

Amacımız çocuk ağlayınca, ağlamasını azaltmak değil, kendini ağlayarak ifade etme ihtiyacını kaldırmak olmalıdır.

ÇOCUK AĞLAYARAK NE MESAJ VERİR?

AĞLAMANIN bir fonksiyonu da var. Diyelim ki siz birisiyle tartışıyorsunuz. O size bağıyor, siz de ona. Birden o kişi ağlamaya başlıyor. Sizde nasıl bir değişiklik olur? Ya da filmleri düşünün. Bir adam diğerinin başına silahı dayıyor ve adam ağlamaya ve yalvarmaya başlıyor. Neden?

Sadece yalvarsa (sözlü iletişim), ağlamasa olmaz mı?

Ağlama, beynin empatiyi yöneten kısmı-

nı harekete geçiriyor ve kişinin empati ile yaklaşmasını sağlıyor. Kişi ağlayarak, kendisinin anlaşılma ihtimalini arttırıyor.

Dahası kişi ağlayınca gözleri sulanır. Sulanan gözün görme kapasitesi de azalır. Size saldıрма ihtimali olan hiç kimse görme kapasitesini azaltmak istemez. Görme kapasitesini azaltıyorsa bir mesaj veriyordur: Ben sana tehdit değilim. Yani ağlama bir boyun eğme hareketidir, kişi ağlayarak hem size boyun eğer hem de sizin ona empati duymanızı sağlar.

Çocuklar da ağlayarak aslında sizin onlara acımanızı ve dolayısıyla istediklerini yaptırmak ister. Kızan ve bağırın bir çocuğa empati duymayabilirsiniz ama ağlayan çocuğa duyarsınız. Çocuklar da bunu bildikleri için istediklerini yaptırmak ve kurban rolünü oynamak için ağlar.

Amacımız, onları susturmak değil, onlarla sağlıklı ilişki kurarak bu role girmesinin yolunu kapatmak olmalıdır.

ψ Amacımız çocuk ağlayınca, ağlamasını azaltmak değil, kendini ağlayarak ifade etme ihtiyacını kaldırmak olmalıdır.